

EEN HELDENSTRIJD

of

DE KAPITEIN DER BOSCHGEUZEN

TWEEDE DEEL

ZEVENDE HOOFDSTUK

De eerste Strijd

De Geuzen hielden woord. Nog twee uren wel moesten verloopen, eer de zonne boven de heuvelrij in 't Oosten verrijzen zou en reeds stonden de bannelingen bij de hut van Deschepper.

Blommaert was er een der eersten. Hij zag de strijders aan... en dacht aan de geoefende, wel gewapende en gekleede, goed gevoede Spaansche huurlingen, die geleid werden door bekwame oversten, van hun jeugd aan in de krijgskunde onderwezen en gewoon hun benden naar de zegepraal te voeren.

Hier boeren en burgers, verjaagd van hoeven en uit hutten, gehuld in lompen soms, gewapend met geweer, zwaard, vlegel spade of zeis, vermagerd door een ellendig, onrustig bestaan, niet gewend aan orde of tucht.

Maar heilige geestdrift bezielde hen, want zij kampten voor hun vrijheid.

't Is waar de meesten blikten niet verder dan 't Scheldedal, waar hun verdrukkers woonden, waar over hun geliefden gericht was gehouden, waar de vervloekte stede lag met haar schavotten, brandstapels en galgen.

En zij meenden in hun eenvoudigheid, dat ze vrij zouden wezen als die stad maar eenmaal de hunne was. De eenheid tusschen de Nederlanders begrepen ze niet en Oranje's krijgsplan was hun te ingewikkeld.

Aan enkelen dan ook slechts had Blommaert verteld, door welke oorzaak de heer van Schoonewalle gevangelijk naar Oudenaarde gevoerd werd, want waarom die bende te ontmoedigen door 't bericht eener nederlaag, waarvan ze de beteekenis niet konden schatten?

Als nu al die benden, hier en daar in 't land verspreid, maar aangevoerd werden door mannen die 't belang der eenheid wel begrepen en dit steeds in 't oog hielden, dan kon de prins zijn krijgsplan naar wensch uitvoeren.

De Geuzen zwegen, stonden daar ernstig, koud in schijn, maar toch gloeiend van geestdrift, hunkerend naar den strijd, welke de zoo zeer begeerde verlossing brengen zoude.

Blommaert gaf het sein tot vertrek en ze stapten voort, zonder tromgeroffel of trompetgeschal, zonder wapperende banieren of vaandels, maar men moest hen ook niet aanvuren, ieder wist, dat hij zijn plicht te vervullen had en ieder zou zijn plicht doen.

Zwijgend marcheerden ze onder de hooge boomen, wier takken drupten van den dauw. over het natte gras, dat de voetstappen verdoofde.

— Vurige mannen op vurige paarden in de lucht... strijd strijd... met hoopen vallen ze. 't Is de dood die komt... bloed, bloed! klonk het eensklaps op vreeselijk snijdenden toon.

Moeder Anna stond daar met uitgestrekte armen. In het half duister geleek ze een spookgestalte en menige Geus sloeg, uit macht der gewoonte, verschrikt een kruis.

Blommaert hield zich achter eenige mannen schuil, want hij vreesde een herhaling van het drama, dat zijn arme, waanzinnige zuster bijna het leven gekost had.

Kasper Wybo trad uit de rangen... en de zinnelooze vluchtte gillend heen.

Blommaert zuchtte diep, en weer wischte hij een traan af.

Als een wild dier zwierf Lysbeths moeder door het woud. Maar waar moest ze anders heen?

In een gesticht, waar de oppassers zinneloozen als beze-

tenen aanschouwden en behandelden, hen bonden en sloegen, zou vrouw Anna nog meer lijden.

Aan den zoom van het woud koos Blommaert een twintigtal mannen uit.

— Om vijf ure zal de hoogbaljuw Oudenaarde verlaten en naar Leupegem rijden, sprak hij ernstig. Tusschen Pamel en Leupegem moet ge hem gevangen nemen. Kasper Wybo, wilt gij deze gezellen aanvoeren? Zoo het u gelukt Corteville te grijpen, breng hem dan naar de hut nevens de mijne waar de Spaansche reeds is. Deze kan in de voor- en de baljuw in de achterplaats. God zij met u, Kasper.

De kleine bende scheidde zich af, en sloeg de richting van Oudenaarde in.

— Vrienden wij gaan over Etichove naar Nukerke, waar de heer van Schoonewalle voorbij moet. Ik weet, dat ieder zijn plicht zal doen, meer vraag ik niet van u.

— Eenvoudig was dit woord en toch maakte het indruk. 't Plichtsgevoel was levendig bij al die zwervers, want 't heil van vrouw en kinderen, de vrijheid van 't volk, hing van hun houding af.

En nog steeds zwijgend, ieder met zijn eigen gedachten bezig, trokken ze voort door de statige dreven van het uitgestrekte bosch.

De Spaansche was ontwaakt. Bange droomen hadden haar slaap verstoord.

— Wat heb ik gedaan? vroeg de vrouw zich angstig af. Ik ben onder de ketters... hedennacht stonden ze voor deze krocht te huilen als bezetenen... zoo mijn wraaklust zich maar niet tegen mij zelf keert. En hoe ben ik hier gehuisvest... geen bed, geen meubels... geen waschtafel, geen handdoeken! En ik, die een kamenierster en een meid had! Ik zal maar wachten tot die beer mij komt bezoeken.

En geeuwend wierp ze zich terug op het mosbed.

De zon straalde haar licht door het kleine raampje, en 't gezang der vogelen drong tot hier door.

Daarbuiten neuriede de wachter een psalm van Dathenus. Overigens heerschte de diepste stilte rond de stulp.

Die stilte werd echter weldra verbroken door gejuich en getier.

De Spaansche sprong op, en wierp een mantel om haar leden.

Ze opende de deur, nieuwsgierig naar de oorzaak van dit gerucht. Door de spleet zag ze een troep Geuzen en in hun midden den baljuw van Oudenaarde.

Haar harte klopte sneller, en over heur gelaat spreidde zich een glans van vreugde.

— Hij is gevangen, hij is gevangen! juichte het in haar. Corteville is in de macht zijner vijanden.

Haastig sloot ze de deur, want een man kwam op haar af. Deze klopte, eerst zacht, dan luider.

De Spaansche opende weer, hopende Blommaert te zien, maar Kasper Wybo stond voor haar.

— Mevrouw, wij hebben een gevangene die deze hut met u deelen moet, zei de Geus.

De Spaansche ontroerde. Zou men Corteville te zamen met haar opsluiten?

— De baljuw zal in de achterplaats verblijven, gij hier voren, hernam Wybo.

Men leidde Joos van Corteville nader.

De vrouw wierp haastig de kap over het hoofd... de baljuw moest haar niet zien.

— Weet wel wat ge doet en wie ge tegen alle wetten opsluit? hoorde ze den baljuw zeggen.

— De wetten worden reeds jaren zoo vreeselijk en gruwelijk geschonden, dat gij het recht niet meer hebt, hun bescherming in te roepen, antwoordde Wybo op waardigen toon. Overigens, heer baljuw, 't is nu de tijd niet, om te redetwisten... gij doet zulks met uw gevangenen evenmin... en deze waren onschuldiger dan gij. Hier is uw verblijf, het is niet vorstelijk, maar het is toch beter dan uw vochtige kelders, waar onze broederen en zusters en op rot stroo liggen.

Wybo sloot de deur tusschen beide kamertjes en wendde zich toen tot de Spaansche, zeggend in gebroken Fransch:

— Mevrouw, wenscht gij iets?

— Ja, water en handdoeken, Signor.

— Water kan ik u bezorgen en wellicht ook een groven doek.

Wybo ging heen en weder en keerde weldra met het gevraagde terug.

De vrouw zag vol verachting naar den aarden pot en den ruw lijnwaden doek, en toen Wybo zich verwijderd had, mompelde ze:

— Waar zijn mijn baden, mijn welriekende oliën en zeepen, mijn zachte doeken? Hier blijven kan ik niet... die ketters zijn gemeene dorpers, echte heidenen!

De Spaansche wiesch zich en vlocht heur haren, waarna ze haar kleeding voltooidde. Doch spiegels om zich te bewonderen, waren in deze leemen hut evenmin, en zuchtend zette de vrouw zich op de ruwe bank nadenkend over haar lot.

Corteville was nu gevangen... verraden door haar... en toch genoot ze niet van die zege.

Ze hoorde hem zuchten, en toen moest ze zich zelve bekenen, dat de liefde voor den baljuw nog niet uit haar harte verdwenen was.

Beide kamertjes waren slechts gescheiden door een leemen muur. De vrouw haalde uit haar boezem een dolk met fraai bewerkte hecht en met dit wapen begon ze in den wand te peuteren. Spoedig had ze een opening gemaakt en gretig gluurde ze er door.

Daar zat de gevangene, 't fraai gelaat tusschen de blanke handen, droevig voor zich uitstarend. Tranen leekten langs zijn vingers en nu was alle haat bij de verraadster geweken. Koortsachtig maakte ze het gat grooter, eerst met den dolk, dan met de vingers, eindelijk met de hand.

Corteville zag verrast op.

— Juliette! riep hij op onderdrukten toon. Juliette, gij hier!

— Gevangen als gij, Joris... Gisteravond, zinneloos van droefheid om mijne vernedering, dwaalde ik buiten de stede, zoekende de sombere eenzaamheid, toen ik door booze ketters opgelicht en naar dit hol gesleekt werd.

— Arme Juliette, en ik was het die u vernederde... ik, snoodaard! Kunt ge mij nog vergiffenis schenken... 'k wist niet wat ik deed, Juliette, de wijn verhitte mijn zinnen...

— Bemint ge mij nog? vroeg de Spaansche heftig.

— Ik zweer het u... zonder u kan ik niet leven... maar wat baat het ons of wij aldus spreken... we zijn gevangen en deze ketters zijn wreed.

— Joris, ik kan u redden!

— Gij... gij mij redden, Juliette!

— Ja. En ik zal het doen ook! Maar zweer mij bij O. Lieve Vrouwe en alle Heiligen, dat ge mij weer tot u nemen zult.

— Dat zweer ik en Onze Gebenedijde Moeder hoort mijn eed!

— Welnu, ik zal deze opening nog wijder maken, kom dan bij mij, sla mijn mantel over uw lichaam en ga heen.

— Maar de deur...

— Kan ik openen. Die Geuzen zijn op sommige punten nog galant jegens de vrouwen... ik word wel bewaakt, maar mag toch een luchtje scheppen, als ik het verkies.

— Maar gij, Juliette, gij blijft achter...

— Bekommer u niet om mij, ik handel uit liefde jegens u... en bovendien men zal mij niet dooden, de aanvoerder der ketters is een zacht man.

Vlug maakten beiden de opening wijder. Weldra was de hoogbaljuw bij de Spaansche, die hij even in de armen drukte.

— Kus mij inniger, Joris, zeg nogmaals dat ik weder de uwe ben!

En de magistraat veinsde innige liefde, om vrij te worden.

De wispelturige Spaansche wier liefde spoedig in haat en dan weer in liefde veranderde, omdat zij de slavin van haar plotselinge indrukken was, wierp den baljuw haar mantel over 't lichaam en trok de kap neer.

Stil ontsloot ze de deur.

— Ga nu, en dat Onze Heilige Moeder u geleide, fluis-terde ze.

Stil sloop Corteville buiten. Angstig klopte hem 't harte. De kap verblindde hem en even bleef hij staan. De mantel bedekte hem geheel en viel in wijde plooiën tot op den grond.

— De Spaansche! hoorde hij zeggen.

Men vermoedde dus nog niets.

Maar welken kant moest hij uit?

— Mevrouw, een luchtje scheppen kunt ge doen, maar ik mag u niet toelaten u ver te verwijderen, sprak Wybo.

De baljuw knikte.

Hij wandelde voorzichtig voort. Eindelijk waagde hij het even op te blikken; hij bemerkte niemand voor hem en stapte stillekens verder. Dan schoof hij de kap wat hooger op, en verkende de streek.

Nu wist hij welke richting hij volgen moest, om de stad te bereiken. Achter een dikken boom verborgen, wierp hij een oogopslag naar de zijde der hut. Een man volgde hem

op een afstand. Corteville stapte sneller voort. Zijn bespie-der floot.

Thans zette de hoogbaljuw het op een loopen; nu zou zijn lot beslist worden.

Achter hem hoorde hij geroep en getier. Snel wierp hij zijn mantel af, die hem hinderde, en woest rende hij door het bosch. Even omziende, zag hij tot zijn vreugde, dat hij op zijn vervolgers won en, met kloeken moed bezielde, zette hij zijn vlucht voort.

Was hij maar eenmaal uit het woud!

De hoogbaljuw kende de omgeving zeer goed en door herhaaldelijk van richting te veranderen, gelukte hij er in, zijn vijanden 't spoor te doen verliezen. Toch gunde hij zich niet den tijd, uit te rusten, hoe zwaar hij ook hijgde, want tusschen deze boomen was hij niet veilig.

Eindelijk bereikte hij den zoom van het woud, daalde snel den heuvel af en zag op den weg de Spaansche ruiters, die den heer van Schoonewalle stedewaarts voerden. Juichend ijfde hij er heen. Daar vernam hij, dat de Geuzen ook deze bende aangevallen hadden, maar verdreven waren gewor-den.

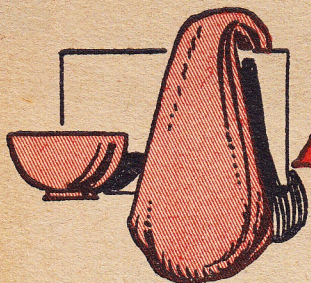
Corteville vertelde nu zijn lotgevallen en riep woedend:

— Heden nog moeten we een klopjacht in dat vervloekte woud houden!

Den hoon hem aangedaan, wilde hij wreken. Aan Juliette dacht hij zonder deernis.

EEN

HELDEN

STRIJD

*of de kapitein
der boschgeuzen*

door A. HANS

EEN

HELDENSTRIJD

OF

De Kapitein der Boschgeuzen

door

A. HANS

EVANGELISATIE DRUKKERIJ

Groendreef, 67, Brussel

1926